

Отримано 28.03.2025

Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.083
д.п.н., проф. Петренко Ж.В.

Голові спеціалізованої вченої ради
ДФ 26.133.083 у Київському столичному
університеті імені Бориса Грінченка
доктору педагогічних наук, професору,
професору кафедри соціальної педагогіки та
соціальної роботи факультету психології,
соціальної роботи та спеціальної освіти
Петрочко Жанні Василівні

ВІДГУК

**офіційного опонента, доктора педагогічних наук, доцента,
професора кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Волинського національного університету імені Лесі Українки
Мартинюк Тетяни Анатолівни
про дисертаційну роботу Катеринич Анни Андріївни
«Соціальна інтеграція молоді з інвалідністю засобами театрального
мистецтва», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань
23 Соціальна робота за спеціальністю 231 Соціальна робота**

1. Актуальність дисертаційного дослідження

Включення осіб з інвалідністю у всі сфери суспільного життя є одним із ключових аспектів формування інклюзивного, справедливого та демократичного суспільства. Це питання є не лише соціальною необхідністю, а й моральним обов'язком держави та усього громадянського суспільства.

Російська агресія проти України значно загострила проблему інвалідності та її соціальних наслідків. Війна призвела до різкого зростання кількості людей, які отримали та ще отримують інвалідність, що створює нові виклики для як системи охорони здоров'я, так соціального захисту та реабілітації.

Зазначені процеси зумовили потребу в активних наукових пошуках, спрямованих на вироблення ефективних стратегій безбар'єрної інтеграції осіб з інвалідністю. Важливо не лише ідентифікувати сучасні виклики, а й визначити перспективи розвитку соціальної політики, створення інклюзивного суспільства та впровадження механізмів підтримки молоді з інвалідністю. Особливої уваги набуває розробка інноваційних підходів до соціальної роботи, освіти та культури, що сприятимуть зміцненню соціальної згуртованості та адаптації вразливих категорій населення за умов соціальної нестабільності.

Зазначене вище засвідчує необхідність, своєчасність, доцільність, а отже, і актуальність теми дисертаційної роботи Катеринич Анни Андріївни, оскільки, на глибоке переконання авторки, при роботі з молоддю з інвалідністю варто спрямовувати зусилля саме на соціальну інтеграцію молоді з інвалідністю, використовуючи засоби театрального мистецтва, оскільки театральне мистецтво має на меті вплив на емоційний стан учасників, що у повній мірі сприятиме ефективному та успішному входженню в усі сфери суспільного життя та повноцінне функціонування.

2. Наукова новизна результатів дисертації (теоретичних та/або експериментальних)

Дисертація містить оригінальні теоретичні положення, які суттєво розширюють наукове уявлення про соціальну інтеграцію молоді з інвалідністю, зокрема такими засобами як театральне мистецтво.

Авторка не лише систематизувала та узагальнила наявні наукові підходи, а й запропонувала нові концептуальні та методологічні засади дослідження цієї проблеми. Зокрема, визначено специфічні механізми впливу театральної діяльності на процес соціалізації молоді з інтелектуальними порушеннями, розроблено та обґрунтовано критерії оцінювання рівня їхньої соціальної інтегрованості.

У ході дослідження розроблено та обґрунтовано структурні компоненти змістово-технологічного забезпечення процесу соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень. Встановлено, що змістове забезпечення включає мету, чинники та принципи соціальної інтеграції. Технологічний аспект цього процесу охоплює критерії та показники рівня соціальної інтегрованості молоді з інтелектуальними порушеннями, а також організаційні форми та методи соціальної роботи, що базуються на використанні театрального мистецтва.

Детально охарактеризовано тренінгову програму, побудовану на застосуванні елементів театральної діяльності, яка спрямована на розвиток соціальних навичок молоді з інвалідністю. Програма має на меті надання соціально-психологічної та емоційної підтримки, сприяння особистісному розвитку учасників, зменшення їхньої соціальної ізоляції, а також формування позитивного ставлення суспільства до осіб із інтелектуальними порушеннями. Використання театрального мистецтва у соціальній роботі дозволяє не лише інтегрувати молодь у суспільство, а й сприяти їхньому самовираженню та активній участі у громадському житті.

Отримані результати мають інноваційний характер, оскільки враховують не лише вітчизняний, а й міжнародний досвід використання театрального мистецтва як засобу соціальної адаптації. Новизна дослідження також виявляється у практичних рекомендаціях щодо оптимізації соціальної роботи з молоддю з інвалідністю, що може сприяти вдосконаленню державної політики у сфері соціальної інтеграції та інклюзивної освіти.

Таким чином, обсяг та зміст наукової новизни отриманих результатів підтверджують значущість дисертаційного дослідження як для розвитку наукової теорії, так і для практичного впровадження у соціальну сферу.

3. Теоретичне і практичне значення результатів дисертації

Дисертаційна робота містить значний обсяг наукового, теоретичного та практичного матеріалу, який може бути ефективно використаний для надання особам з інвалідністю молодого віку реальних можливостей брати участь у освітній, дозвіллевій, трудовій, суспільно-політичній формах і сферах суспільного життя разом і нарівні з іншими членами суспільства в умовах, що максимально компенсують відхилення в розвитку і обмеження можливостей. Дослідження спрямоване на сприяння включенню у суспільне життя дітей і молоді з інвалідністю, а також осіб, які набули цього статусу.

Теоретична цінність роботи полягає в комплексному аналізі проблеми соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень. Дисертанткою визначено сутність цього процесу, окреслено його особливості, узагальнено вітчизняний та міжнародний досвід інтеграції молоді з інвалідністю

засобами театрального мистецтва. Окрім того, сформульовано критерії та показники рівня соціальної інтегрованості цієї категорії молоді.

Дослідження також сприяє вдосконаленню підходів до організації та реалізації соціальної роботи з молоддю з інвалідністю, використовуючи театральне мистецтво як ефективний інструмент інтеграції у державних і громадських організаціях.

Практичне значення результатів дослідження полягає у розробці та впровадженні змісту, форм і методів соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень засобами театрального мистецтва як цілісного комплексу змістово-технологічного забезпечення. Запропоновані підходи сприяють формуванню соціальних навичок, підвищенню рівня комунікації, адаптації та самовираження молоді з інвалідністю через участь у театральній діяльності.

Одним із ключових практичних результатів є розробка та реалізація тренінгової програми «Театральні кроки: сцена для кожного», яка спрямована на покращення рівня соціальної інтегрованості молоді з інтелектуальними порушеннями. Апробована дисертанткою тренінгова програма цілком може бути впроваджена у діяльність освітніх, реабілітаційних, соціальних установ та громадських організацій, що працюють із молоддю з інвалідністю, зокрема в центрах соціальної реабілітації, спеціалізованих школах, інклюзивних культурно-мистецьких проєктах.

Основні положення та висновки дисертації можуть знайти застосування у діяльності фахівців соціальної роботи, спеціалістів соціальних служб, педагогів, психологів та інших представників соціальної сфери, які займаються питаннями соціалізації осіб з інвалідністю. Результати дослідження можуть бути використані для підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері інклюзивної освіти та соціальної роботи.

Крім того, напрацьовані матеріали можуть бути інтегровані у навчальний процес закладів вищої освіти під час розроблення освітніх компонентів для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота», а також у межах освітньо-професійних програм «Соціальна робота» та «Соціальна педагогіка». Отримані результати можуть стати основою для створення навчально-методичних посібників, практичних рекомендацій для соціальних працівників та педагогів, що працюють з молоддю з інвалідністю, а також для розробки нових інтеграційних програм у сфері культури та мистецтва.

Результати дослідження було впроваджено в роботу таких громадських організацій: ГО «За комфортне життя» (від 03.04.2024 № 0304/1), ГО «Материнська любов» (від 01.04.24 № 01/04/24), ГО СМ «Сонячний промінь» (16.04.2024 № 15), Червоноградська міська ГО неповносправної молоді «Ніка» (22.04.2024 № 01), а також Сумського обласного центру реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (від 18.04.2024 № 291) та КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (22.10.2024 № 01).

4. Наукова обґрунтованість результатів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Аналіз змісту дисертації Катеринич А. А. та наукових публікацій дисертантки свідчить про наукову достовірність, а також теоретичну та емпіричну обґрунтованість отриманих результатів. Дослідження відзначається логічною

структурою, чітким формулюванням наукових положень і аргументованістю висновків.

Дисертантка опрацювала значний обсяг літератури за темою дослідження, що дозволило їй сформулювати власне бачення проблеми, розкрити її актуальність та визначити місце своєї роботи в контексті сучасного наукового дискурсу з проблеми.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, поданих у дисертації, підтверджується якісною методологічною базою, детальним вивченням та критичним аналізом наукових джерел. Використання сучасних методів дослідження сприяє високій науковій цінності отриманих результатів і їх практичному значенню. Загалом, робота демонструє глибину опрацювання матеріалу, відповідність академічним стандартам і не викликає сумнівів щодо наукової доброчесності.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

Дисертантка змістовно обґрунтувала актуальність обраної теми, чітко визначила мету та завдання дослідження, що свідчить про її високий рівень наукової підготовки. У роботі простежується послідовність і логіка викладення матеріалу, що демонструє здатність авторки до системного аналізу, критичного осмислення наукових підходів і вміння застосовувати відповідну методологію для розв'язання поставлених задач. Зокрема, метою дослідження визначено - здійснити теоретико-методичний аналіз проблеми соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень засобами театрального мистецтва, а також розробити та перевірити дієвість змістово-технологічного забезпечення цього процесу. Відповідно до поставленої мети Катеринич А. А. виокремлено чотири основні завдання, які реалізовано на різних етапах наукового пошуку.

Кожен розділ дисертації органічно пов'язаний із загальною структурою дослідження, забезпечуючи глибоке й комплексне висвітлення наукової проблеми. У дисертації детально розкрито та аргументовано основні теоретичні положення і висновки. Обґрунтованість наукових результатів, сформульованих здобувачкою, зумовлена застосуванням ефективної методології дослідження, а також ґрунтовним опрацюванням наукових джерел, які відповідають предметній спрямованості дисертаційної роботи.

У роботі збережено чіткий баланс між викладом змісту розділів та поставленими завданнями, що забезпечує узгодженість дослідження й підтверджує відповідність отриманих результатів задекларованій меті. Це свідчить про наукову зрілість дисертантки та її здатність проводити самостійні дослідження у відповідній галузі знань.

6. Апробація результатів дисертації. Повнота викладу основних результатів дисертації у наукових публікаціях

Результати дисертаційного дослідження отримані автором особисто. У роботі представлено дані щодо апробації дослідження, особистого внеску здобувачки та відповідності її публікацій тематиці дисертації.

Ключові положення й результати дисертаційної роботи належним чином висвітлені й апробовані у 3 одноосібних наукових публікаціях у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 9 наукових публікаціях (з них 1 у співавторстві), у яких додатково

висвітлено результати дисертації. Зміст, кількість та обсяг друкованих праць повністю відповідають вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

7. Структура та зміст дисертації, її самостійність, завершеність, відповідність вимогам щодо оформлення й обсягу

Дисертаційна робота Катеринич А. А. має чітку та логічну структуру, відзначається цілісністю та послідовністю викладу наукового матеріалу. Дисертація складається з анотації українською та англійською мовами, списку публікацій, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (266 найменувань, з-поміж яких 42 – іноземними мовами), 7 додатків (на 43 сторінках). Праця містить 17 таблиць та 24 рисунки. Загальний обсяг дисертації становить 288 сторінки, із них основного тексту – 214 сторінок.

Аналіз дисертації дозволяє оцінити роботу як багатопланове, ретельно виконане дослідження, присвячене проблемі соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень засобами театрального мистецтва, що має як практичне, так і наукове значення, адекватно підібраний дослідницький інструментарій. Кожен розділ дисертації містить логічні висновки, через які простежується перспективи для подальших наукових пошуків. Основний зміст дисертації дає можливість зрозуміти як автор розв'язує, задекларовані ним теоретичні та практичні завдання дослідження.

У Вступі дисертанткою аргументовано актуальність дослідження, окреслено сучасний стан проблеми, виділено суперечності, охарактеризовано необхідність їх розв'язання, представлено мету та основні завдання, об'єкт, предмет дослідження, теоретико-методологічну основу дослідження, охарактеризовано методи дослідження, розкрито наукову новизну, теоретичне і практичне значення одержаних результатів, представлено відомості про впровадження й апробацію результатів дослідження, вказано структуру та обсяг дисертації.

Перший розділ присвячений висвітленню теоретико-методичних засад соціальної інтеграції молоді з інвалідністю в полі сучасних наукових досліджень; виявлено особливості соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень; окреслено засоби театрального мистецтва, які визначено як чинник соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень.

Дисертанткою запропоновано поняття «соціальна інтеграція молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень»; виокремлено особливості соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень; визначено п'ять ключових підходів до інтелектуальних порушень; запропоновано підхід до розуміння засобів театрального мистецтва як сукупності емоційно-образних впливів на особистість, видів і жанрів театрального мистецтва, які створюють певне соціокультурне середовище та сприяють художньо-естетичному й моральному розвитку особистості.

Як позитивне слід відзначити, що Катеринич А. А. при виокремленні особливостей соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень, визначено, окрім залежності від опікуна, невідповідності психологічного та біологічного віку, необхідності спрощеного доступу до інфопростору, ще і емоційну нестійкість/підвищену сенсibiliзацію.

Театральну діяльність дисертанткою визначено як таку, що дає молоді лише можливість виразити власні почуття, а й глибше усвідомити емоційний стан, розвинути емпатію та навички міжособистісної комунікації, оскільки процесі сценічного перевтілення учасники навчаються адаптувати свою поведінку до соціальних норм, краще розуміти оточення та ефективніше взаємодіяти в суспільстві, що у подальшому і сприяє емоційній стабільності та адекватній сенсибілізації.

Також охарактеризовано особливості використання театрального мистецтва в контексті воєнного часу з метою полегшення процесу соціальної інтеграції молодим людям з інвалідністю.

У *другому розділі* проаналізовано та визначено актуальний стан практики соціальної роботи з соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень: визначено критерії та показники соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень, що базуються на основі фундаментальних принципів (відповідність загальним цілям соціальної інтеграції; універсальність та об'єктивність соціальної інтеграції; фокус уваги звернений як на процедурні, так і на ефективні сторони соціальної інтеграції; універсальність та об'єктивність висвітлення специфіки соціальної інтеграції); виявлено рівні соціальної інтегрованості молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень.

Позитивним вважаємо й те, що проведений дисертанткою аналіз дає змогу дійти висновку, що громадські організації та державні установи, що були долучені до проведення дослідження, активно впроваджують заходи, спрямовані на підвищення рівня соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень. Водночас форми, методи та напрями цієї діяльності є надзвичайно розгалуженими й несистематизованими, що ускладнює відстеження їхньої продуктивності та ефективності. Основний акцент робиться на реабілітаційних заходах та соціально-побутовій адаптації. Цінним також є те, що у своєму комплексному дослідженні дисертанткою з метою виявлення рівнів соціальної інтегрованості молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень було підібрано стандартизовані і адаптовані методики відповідно визначених критеріїв та показників.

Забезпечення дієвості соціальної інтеграції Катеринич А. А. вбачає у розробці спеціалізованих, індивідуально адаптованих програм, використання мистецьких технік, зокрема засобів театрального мистецтва, що допоможе полегшити гармонійно враховувати особливості розвитку молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень.

У *третьому розділі* охарактеризовано експериментальну роботу з перевірки дієвості змістово-технологічного забезпечення процесу соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень. Дисертанткою описано зміст, форми та методи соціальної роботи з підвищення рівня соціальної інтегрованості молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень засобами театрального мистецтва; проаналізовано та здійснена оцінка ефективності експериментальної роботи щодо соціальної інтегрованості молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень. Під час реалізації експериментальної роботи проаналізовано та оцінено ефективність форм

соціальної роботи з елементами театральної діяльності для соціальної інтеграції молоді з інвалідністю з інтелектуальними порушеннями.

Очевидним авторським науковим здобутком є розробка та обґрунтування складових змістово-технологічного забезпечення процесу соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень. Авторкою визначено, що змістове забезпечення утворюють: мета, чинники та принципи. Технологічне забезпечення досліджуваного процесу містить: критерії та показники соціальної інтегрованості молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень, організаційні форми та методи соціальної роботи з використанням засобів театрального мистецтва.

Дисертанткою представлено характеристику тренінгової програми з елементами театральної діяльності, зміст якої було спрямовано на розвиток соціальних навичок молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень. Програма покликана забезпечити соціально-психологічну та емоційну підтримку цієї категорії осіб, сприяти їх особистісній самореалізації, зниженню рівня соціальної ізоляції та підвищенню інтеграції в суспільство.

Дисертанткою перевірено дієвість змістово-технологічного забезпечення соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень засобами театрального мистецтва, оскільки отримані результати засвідчують наявність позитивної динаміки в рівнях сформованості соціальної інтегрованості молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень.

Результати дослідження можуть бути використані в діяльності фахівців із соціальної роботи/соціальних працівників, соціальних педагогів, практичних психологів та інших зацікавлених спеціалістів/фахівців державних та громадських (благодійних) організацій. Цінним також є те, що теоретичні напрацювання та емпіричні результати можна використовувати викладачам (науковцям) закладів вищої освіти в розробленні змісту освітніх компонентів для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота», освітньо-професійних програм «Соціальна робота» та «Соціальна педагогіка».

Результати дослідження узагальнено у змістовних, чітко структурованих висновках, що відображають основні наукові напрацювання та практичні здобутки роботи. У них систематизовано ключові положення дослідження, обґрунтовано ефективність використаних методів та окреслено перспективи подальших наукових розвідок у цій сфері.

8. Дотримання академічної доброчесності у дисертації та наукових публікаціях. Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації

Аналіз тексту дисертації Катеринич А. А. свідчить про те, що здобувачка повністю дотрималася вимог академічної доброчесності. Дисертаційна робота та наукові публікації підготовлені самостійно й не містять академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації чи самоплагіату.

9. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Визнаючи актуальність, наукову новизну, теоретичне і практичне значення дисертації Катеринич А.А. уважаємо за необхідне вказати на деякі дискусійні аспекти та висловити певні зауваження:

1. У процесі теоретичного аналізу проблеми формування соціальної інтегрованості молоді з інвалідністю доцільно було б приділити більшу увагу

розкриттю поняття «реінтеграція» та деталізувати спектр її проявів у сучасних реаліях, беручи до уваги зростаючу кількість людей з інвалідністю, спричинену воєнними діями в Україні. Більше того, ґрунтовніше дослідження цього питання сприяло розробці оптимальних стратегій підтримки таких осіб, їх адаптації до нових соціальних умов та забезпечення повноцінної участі в суспільному житті.

2. Вважаємо, що доцільним було б звернення дослідниці до проблеми готовності молодих людей з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень до участі в різних формах театральних практик. Адже ми усвідомлюємо, що залежно від нозології, складності діагнозу цей рівень готовності може бути дуже різним.

3. У п. 3.1. дисертанткою було розроблено, обґрунтовано та описово представлено змістово-технологічне забезпечення процесу соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень та його складові: мету, чинники, принципи, критерії та показники соціальної інтегрованості молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень, організаційні форми та методи соціальної роботи з використанням засобів театального мистецтва. На нашу думку, дослідження стало більш цілісним і наочним, якби змістовно-технологічне забезпечення процесу соціальної інтеграції молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень було представлено у вигляді чіткої візуалізованої моделі. Така модель могла б структуровано відобразити основні етапи, методи, інструменти та механізми інтеграції, а також продемонструвати взаємозв'язки між ключовими чинниками, що впливають на ефективність цього процесу та очікуваний результат.

4. Щодо інструментарію дослідження дозволимо звернути увагу дослідниці на наступне: автором в чіткій послідовності описано показники операційного критерію («готовність до праці», «здатність діяти ситуативно», «відповідальність за свої дії»). Проте не зовсім доказовим є застосування таких методів як інтерв'ю та метод незалежних експертних оцінок для аналізу рівня сформованості поведінкових проявів учасників експерименту.

5. Стрижнем експериментальної роботи Катеринич А. А. є тренінгова програма «Театральні кроки: сцена для кожного», зміст якої було спрямовано на підвищення рівня соціальної інтегрованості молоді, сприяння зниженню ізольованості таких осіб та привернення уваги суспільства до даної проблематики. Проте вважаємо, що експериментальна програма значно виграла б за умов деталізації індивідуальних форм взаємодії з молодими людьми з інвалідністю та членами їх сімей.

6. На нашу думку, важливим аспектом даного дослідження є популяризація позитивних зразків поведінки молоді з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень. Було б дуже доречно розкрити таке питання: яким чином обиралася аудиторія для виступів учасників театральної програми, який вплив це здійснило на молодь громади, представників громадськості, закладів освіти тощо?

Однак, висловлені зауваження і побажання не впливають на загальну позитивну оцінку виконаної роботи і мають переважно характер рекомендацій. Вважаємо, що дисертаційна робота Катеринич А.А. є завершеним, цілісним, самостійно виконаним дослідженням обраної проблеми. Робота містить нові як теоретичні, так і практичні експериментально отримані результати, які у своїй сукупності є суттєвими для теорії і практики соціальної роботи.

10. Загальний висновок про рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей

Дисертаційне дослідження Катеринич А. А. є актуальним, завершеним та самостійним науковим дослідженням, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність. Винесені на захист положення і висновки є достовірними, а визначена здобувачкою наукова новизна розкривається в дисертаційній роботі. Рівень проведеного дослідження свідчить про наукову зрілість здобувачки. Опубліковані за темою дисертації наукові праці відображають основні положення і висновки, які стали результатом авторського дослідження.

11. Загальна оцінка дисертації і наукових публікацій щодо їхнього наукового рівня з урахуванням дотримання академічної доброчесності та щодо відповідності вимогам

Дисертаційна Катеринич Анни Андріївни «Соціальна інтеграція молоді з інвалідністю засобами театрального мистецтва» за актуальністю, змістом та повнотою викладу її результатів у публікаціях, обсягом і якістю оформлення, відповідності нормам академічної доброчесності, відповідає пп. 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 р. за № 155/30023, а її авторка, Катеринич Анна Андріївна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 23 Соціальна робота за спеціальністю 231 Соціальна робота.

Професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки,
доктор педагогічних наук, доцент

Тетяна МАРТИНЮК

